

4995 2den Beh. af Lovforsl. om Foranst. t. Fæstegaardes osv. Udtagelse til fri Raadighed. 4996

bruar 1861, men efter dens Udgivelse ere komne ind paa Forpagtninger istedetfor paa en yderligere Bortfæstning af Bøndergods. Dernæst vil jeg sige, at om ogsaa nogle Godseiere, der nu gjøre sig deres Fæstegods saa fordelagtigt, som de kunne, og udgive til den yderste Skilling, hvad de kunne — at der gives saadanne foreligger der i Thinget Exempler paa i tidligere Andragender, og jeg har idag indbragt et Andragende i lignende Retning her i Thinget, som ved Mødets Slutning vil blive bekendtgjort af den ærede Formand — skulde faae nogen Fordeel, ønsker jeg dog, at de maae faae den, for at deres Profitlyge kan blive tilfredsstillet saaledes, at vi kunne faae det Formaal, som Staten paa flere Maader har søgt fremmet, nemlig Fæstes Overgang til Selveiendom, fremmet ogsaa ad denne Vej. Jeg vil tillade mig at henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa det nysnævnte Andragende, som idag vil blive bekendtgjort; thi naar det kommer til at ligge paa Thingets Bord, skal man faae at see, hvorledes man forstaaer at gjøre Fordringer til Fæsterne. Disse Fordringer gaae, efter hvad der er oplyst, saa vidt, at jeg troer, det kun vil vare kort Tid, inden det vil være umuligt for Fæsterne at udrede haade de kongelige Skatter og tillige Afgifterne til Godseieren, saaledes at altsaa flere Familier ville blive nødte til at drage bort fra Fæststederne og tillige til at træde ud af de Forpagtninger, som man nu ogsaa i det Tilfælde, jeg her omtalte, daglig udvider. For at disse Bemærkninger ikke skulde blive anvendte paa Godseierne, der ikke fortjene en saadan Omtale, skal jeg dog nævne, at det er Godsbestyrelsen paa Natlossbøls og Gersdorffslunds Godser, jeg her taler om. — Det vilde altsaa efter min Mening slet ikke være nogen Feil af Thinget, om det ogsaa ved at gaae den i Lovforslaget antydede Vej, skulde komme til at bevirke, at det kom Nogen tilgode, som vi i og for sig ikke havde Anledning til at ønske nogen yderligere Fordeel, fordi de selv forstaae at pine sig den til. — Iøvrigt troer jeg, at den ærede Ministers Udtalelser ere af den Art, at

man kan haabe, at der imellem 2den og 3die Behandling vil blive tilveiebragt en fuldstændig Dvereenkomst idetmindste imellem Udvalget og Ministeren, og jeg skal derfor ikke for Delticket forlænge Discussionen om denne Sag videre.

Rosenørn: Det skulde gjøre mig ondt, om der, som den ærede sidste Taler yttrede, skulde være Haab om, at der mellem 2den og 3die Behandling vilde blive tilveiebragt en Dvereenkomst mellem Udvalget og Indenrigsministeren. Iøvrigt er Kløften mange, og jeg holder mig overbevist om, at det høie Thing ønsker, at jeg skal udtale mig saa kort som muligt. Dersom jeg skulde have taget feil ved at sige, om den ærede Ordfører, at han var i den behagelige Situation at kunne udtale Stemninger og Tølelser, som vare almindelige i dette Thing, saa skal det være mig særdeles kjær. Udfaldet af den Afstemning, som jeg haaber meget snart skal finde Sted, vil jo vise, om det er mig, der udtaler Thingets Tølelser og Stemninger, eller om det er den ærede Ordfører; men man kan ikke abstrahere fra at have Tølelser og Stemninger, og man har ganske vist Lov til at forudsætte, at Thinget har Tølelser og Stemninger ligesom alle Andre. Naar der tales om Billighed, da er dette jo et noget vagt og vakkende Begreb; men det vil jeg kun sige, at jeg ikke kan erkjende, at der paaligger Staten nogen Forpligtelse til at udrede disse Penge til de omhandlede Laan; thi jeg formener, at den paagjældende Fæsters Familie har intet andet Krav at gjøre gjældende end at sidde i usforstyrret Besiddelse i Dvereenstemmelse med Fæstecontracten for det vedkommende tilfæstede Sted. Naar den ærede Ordfører meente, at jeg ikke var berettiget til at pege hen paa andre Forhold, som vare analoge med disse, saa troer jeg, at jeg med Rette har henpeget herpaa; thi vel er det saa, at Forholdene ikke ganske ligne hinanden, men man kan ikke fragaae, at det ene er sleet for at opmuntre til Selveiendoms Fremme, nemlig Bestemmelserne i Loven af 19de Februar 1861, og det an-